

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **ALEXANDRIA, spol. s r.o.**, se sídlem Dělnická 1481/71, Praha 7, zast. JUDr. Ing. Petrem Machálkem, Ph.D., advokátem se sídlem Pivovarská 8/58, Vyškov, proti žalované: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, proti rozhodnutí ústřední ředitelky žalované ze dne 5. 5. 2008, č. j. ČOI 4569/2008/0100/1000/2007/2008/Tu/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2012, č. j. 7 Ca 185/2008 - 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla jako nedůvodná zamítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí ústřední ředitelky žalované ze dne 5. 5. 2008. Uvedeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí ředitele inspektorátu Středočeského a Hl. město Praha České obchodní inspekce (dále jen „inspektorát ČOI“) ze dne 27. 2. 2008, č. j. 3957-10-07, jímž byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 20 000 Kč pro porušení ustanovení § 8 odst. 1 a § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“). Dále byla stěžovatelce tímto rozhodnutím stanovena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Relevantní skutkové okolnosti vyplývající ze správního spisu

Ze správního spisu bylo ke skutkovému průběhu věci zjištěno, že při kontrole provedené dne 11. 10. 2007 v provozovně stěžovatelky pracovníci inspektorátu ČOI shledali porušení ustanovení § 8 odst. 1 a § 12 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Stěžovatelka se měla dopustit porušení ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele tím, že klamala spotřebitele uvedením písemné informace v info-letáku LAST MOMENT, kde bylo „cestovní pojištění ČP“ (150 Kč/osoba/pobyt) označeno jako povinný příplatek k ceně zájezdu, ačkoliv tato informace nebyla pravdivá. Konkrétně byla spotřebiteli podávána nepravdivá informace o tom, že cestovní pojištění je povinný příplatek, ačkoliv využití služeb zájezdu tím dle zjištění inspektorátu ČOI ve skutečnosti nebylo podmíněno. Správního deliktu pro porušení § 12 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se měla stěžovatelka dopustit tím, že v postavení prodávajícího poskytla spotřebiteli neúplné informace o ceně v nabídkovém letáku LAST MOMENT, konkrétně zájezd destinace „Tunisko, z Prahy dne 12. 10. 2008 (8 dní) Hammamet **** Le Hammamet PL 4 990 Kč“. Tato nabízená cena zájezdu byla neúplná a vzbuzovala zdání, že cena zájezdu je nižší, než jaká je ve skutečnosti, neboť ve spodní uvedeného info-letáku LAST MOMENT byly uvedeny povinné příplatky, přesně letištní a bezpečnostní taxy EGYPT – 1 990 Kč, Tunisko – 1 600 Kč, palivový příplatek - EGYPT, TUNISKO - 1 390 Kč, cestovní pojištění ČP 150 Kč/osoba/pobyt. Stěžovatelka tyto poplatky nezahrnula do celkové ceny zájezdu, a přestože je uvedla přímo na letáku, dopustila se tím záměrného snižování konečné ceny zájezdu v rozporu se zákonem o ochraně spotřebitele, jelikož nabízená cena byla neúplná a vzbuzovala zdání, že je nižší než ve skutečnosti.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka dne 17. 3. 2008 odvolání, ve kterém namítala soukromoprávní charakter cestovní smlouvy, na jehož základě se stěžovatelka mohla se spotřebiteli dohodnout na všem, co není zákonem zakázáno, tj. i na sjednání cestovního pojištění. Stěžovatelka dále namítala, že spotřebitel získal z letáku zcela pravdivé informace o ceně zájezdu a stěžovatelka má povinnost informovat spotřebitele o konečné ceně až v rámci kontraktačního procesu. Informování o konečné ceně zájezdu není dle stěžovatelky před uzavřením smlouvy možné a stěžovatelka ani takovou povinnost ze zákona nemá. Rozhodnutím žalované ze dne 5. 5. 2008, č. j. ČOI 4569/2008/0100/1000/2007/2008/Tu/Št, ústřední ředitelka žalované podané odvolání zamítla a potvrdila napadené rozhodnutí.

III. Řízení před krajským soudem

Stěžovatelka podala proti rozhodnutí žalované dne 15. 7. 2008 žalobu dle části třetí, hlavy II, dílu 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Zde namítala, že cestovní smlouvou se vytváří soukromoprávní vztah, v jehož rámci mají smluvní strany možnost dohodnout se na všem, co není zakázáno a sjednat si i cestovní pojištění. Stěžovatelce není zřejmé, proč žalované vadí způsob prezentace uzavření cestovního pojištění na letáku, když samotné uzavření tohoto pojištění jako nutný předpoklad pro uzavření cestovní smlouvy je dle žalované v pořádku. Žalobou bylo dále namítáno, že cenu uvedenou na letáku nelze považovat za neúplnou, neboť bylo vyčerpávajícím způsobem stanoveno, z jakých částek se cena zájezdu skládá. Stěžovatelka dovozovala možnost uvést povinné příplatky tímto způsobem z ustanovení § 852b zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „občanský zákoník“) a ze směrnice Rady ES č. 90/314/EHS (dále jen „směrnice Rady“). Dle stěžovatelky se nemohlo při zjištění ceny spotřebitelem jednat ani o početní příklad. Celkovou cenu zájezdu je totiž možné dovodit pouhým jednoduchým sčítáním. Stěžovatelka také namítala, že průměrní spotřebitelé se informují o tom, zda jsou v ceně

pokračování

zahrnuty všechny poplatky, a proto cena takto stanovená nemohla vzbudit u spotřebitelů zdání, že je nižší než ve skutečnosti.

Městský soud shledal žalobu nedůvodnou a v celém rozsahu ji zamítl. Z odůvodnění rozsudku městského soudu plyne, že stěžovatelka porušila ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, pokud uvedla cestovní pojištění jako povinný příplatek, neboť z vyjádření samotné stěžovatelky plyne, že se ve skutečnosti nejedná o povinnou položku. Námitku soukromoprávního charakteru cestovní smlouvy nepovažoval městský soud za opodstatněnou, protože předmětem zákona o ochraně spotřebitele je veřejnoprávní ochrana spotřebitele jako slabšího subjektu závazkového právního vztahu. Soukromoprávní charakter cestovní smlouvy nezbavuje stěžovatelku povinností uložených veřejnoprávní normou. Cenu uváděnou v letáku nelze mít dle městského soudu za úplnou z důvodu potřeby připočtení všech uvedených povinných příplatků. Cena tak vzbuzovala zdání, že je nižší, než jaká je ve skutečnosti. Odkazy stěžovatelky na ustanovení občanského zákoníku a směrnici Rady nejsou relevantní, protože se dotýkají úpravy obsahu cestovní smlouvy a nevztahují se na informaci o ceně obsaženou v nabídkovém letáku. K námitce týkající se početního příkladu městský soud uvedl, že stěžovatelka na letáku ani neuvedla vztah mezi cenou a povinnými příplatky, nebylo tedy zřejmé, jak s nimi naložit a spotřebitel ani nemusel zaznamenat údaj o povinných příplatcích. Stěžovatelka se nemůže vyvinít ze svého jednání poukazem na to, že spotřebitelům je známo, že je prodejci zájezdů klamou, a proto se musí sami zajímat o celkovou výši ceny. Zákon přímo stanoví povinnost informovat spotřebitele o konečné ceně před smluvním jednáním. V odůvodnění napadeného rozsudku městský soud odkázal na rozsáhlou judikaturu Nejvyššího správního soudu.

IV. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

Rozsudek městského soudu napadla stěžovatelka včas podanou kasační stížností z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť městský soud se dle jejího názoru nevypořádal se žalobními námitkami stěžovatelky ohledně toho, že správnímu orgánu nevdává podmínění uzavření cestovní smlouvy současným uzavřením cestovního pojištění, ale pouhá prezentace této skutečnosti na letáku. Městský soud se dle stěžovatelky také nevěnoval pojmu „povinný příplatek.“ Stěžovatelce taktéž není jasné, proč nelze zahrnout cestovní pojištění do ceny zájezdu. Obsah cestovní smlouvy je totiž věcí dohody smluvních stran. Dle stěžovatelky je nutné brát normy veřejného a soukromého práva ve vzájemné souvislosti. Cestovní smlouva je upravena občanským zákoníkem a vztahuje se na ni rovněž úprava veřejnoprávní. Tyto dvě skutečnosti nelze při posuzování předmětné záležitosti oddělit. V kasační stížnosti je dále uvedeno, že na základě informací z letáku není možné uzavřít cestovní smlouvu. Leták tak není cenovou nabídkou platnou v okamžiku nabídky dle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o cenách“). Cena by mohla být neúplná pouze v případě neuvedení povinných příplatků na letáku. Ze zákona dle stěžovatelky nelze dovodit její povinnost informovat spotřebitele o konečné ceně před jednáním o jejím poskytnutí. Cena v letáku není způsobilá uvést spotřebitele v omyl a ani to nebylo záměrem stěžovatelky, neboť leták nepředstavuje cenovou nabídku. Dále stěžovatelka uvádí, že se v daném případě jedná o nabídku v letáku, nikoli o cenu platnou v okamžiku nabídky. Inspektorát ČOI hodnotil důkaz letákem v rozporu s jeho skutečným obsahem a soud tento důkaz neprovedl. Stěžovatelka také napadá použitelnost novely zákona o cenách č. 403/2009 Sb. (dále jen „novela zákona o cenách“), která zakotvuje povinnost prodejce k informování spotřebitelů o konečné ceně, neboť tato novela nebyla v době rozhodné pro právě posuzovanou věc ještě účinná a její aplikací by mohlo dojít k porušení zákazu

retroaktivity. Na základě poslední stížní námitky se žalovaná měla zabývat rozlišením charakteru nabídky v letáku a jednání o uzavření cestovní smlouvy.

Žalovaná se ke kasační stížnosti vyjádřila podáním ze dne 5. 6. 2012, v němž uvedla, že k otázkám řešeným v právě posuzovaném případě se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 9. 12. 2010, č. j. 1 As 101/2010 - 82 (dostupným na www.nssoud.cz, stejně jako veškerá dále uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). Žalovaná uvedla, že stěžovatelka směšuje pojmy „nabídka“ a „návrh smlouvy.“ Na základě letáku nelze uzavřít cestovní smlouvu, to však nevylučuje aplikaci § 13 zákona o cenách. V závěru svého vyjádření žalovaná navrhla kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

V. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Na základě ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud při přezkumu rozhodnutí krajských soudů (zde městského soudu) vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, ledaže by bylo řízení před soudem zmatečné, bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Nejvyšší správní soud přezkoumal rozsudek městského soudu z těchto důvodů, přičemž přihlédl i ke kasačním námitkám stěžovatelky vztahujícím se k tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, jelikož pokud by tato námitka byla důvodná, neměl by procesní prostor pro zkoumání případného naplnění ostatních dvou kasačních důvodů. Z povahy věci je zřejmé, že jedině u přezkoumatelného rozsudku je možno hodnotit jeho zákonnost, resp. posoudit, zda byly správně vyhodnoceny namítané vady správního řízení. Nejvyšší správní soud shledal, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nebylo stíženo žádnou výše popsanou vadou.

Stěžovatelka tvrzenou nepřezkoumatelnost spatřovala v tom, že se městský soud nevypořádal s žalobní námitkou, dle které jí správní orgán nevytkl podmínění uzavření cestovní smlouvy současným uzavřením pojištění ČP, ale pouze prezentaci této skutečnosti na letáku. Městský soud k dané věci uvedl, že stěžovatelka letákem jednoznačně informovala spotřebitele o tom, že poplatek za cestovní pojištění ČP je povinný, ačkoliv toto tvrzení nebylo pravdivé. Ze zjištění žalované i z tvrzení stěžovatele zcela zřejmě plyne, že cestovní pojištění ČP není povinnou položkou, kterou musí spotřebitel vždy zaplatit. Sama stěžovatelka přitom uvedla, že od jejího sjednání lze za určitých podmínek upustit. Nejvyšší správní soud podotýká, že spor není veden o skutečnost, zda je uzavření cestovní smlouvy podmíněno současným uzavřením cestovního pojištění ČP, nýbrž o tom, že stěžovatelka prezentovala na letáku určenému potenciálním klientům cestovní pojištění ČP jako povinný příplatek, ačkoliv povinný není, čímž klamala spotřebitele. Zdejší soud uzavírá, že námitka, s níž se dle kasační stížnosti městský soud nevypořádal, byla tímto soudem vypořádána v rámci posouzení toho, zda stěžovatelka skutečně

pokračování

porušila ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, či nikoliv. Nejvyšší správní soud nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku neshledal.

Dle kasační stížnosti městský soud žádným způsobem nevymezil pojem „povinný příplatek,“ což v důsledku mělo za následek nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. S tímto tvrzením stěžovatelky se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že městský soud v prvním odstavci na straně 11 definoval povinný příplatek jako příplatek, „*kteřý musí spotřebitel povinně zaplatit, aby se mohl daného zájezdu účastnit.*“ Jakkoliv lze definici povinného příplatku vytvořenou soudem považovat za stručnou, je nutno konstatovat, že daný termín vystihuje. Nelze tedy souhlasit se stěžovatelkou, že se městský soud tomuto pojmu nevěnoval.

Pod důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze zařadit další námitku stěžovatelky, dle které městský soud neprovedl důkaz letákem a bez dalšího přijal nesprávné závěry správních orgánů. Ze spisu městského soudu je zřejmé, že stěžovatelka v průběhu řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované nenavrhl provedení důkazu listinou - předmětným letákem. Nemůže se tedy úspěšně domáhat zrušení rozhodnutí městského soudu pro neprovedení důkazu, který sama nenavrhl. „*Účastníci řízení, pokud chtějí být v řízení úspěšní, musejí svou aktivní činností přispět k tomu, aby soud měl dostatek skutkového materiálu pro své rozhodnutí. K tomu mohou pomoci splněním své povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní. Pokud účastníci řízení tyto své povinnosti nesplní, soudní rozhodnutí vyzní v jejich neprospěch*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 6 As 2/2003 - 66). Předmětný leták je součástí správního spisu, z něhož městský soud při posuzování věci vycházel. V průběhu správního řízení nebyl obsah tohoto letáku zpochybněn, a to ani ze strany stěžovatelky. S ohledem na shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud neshledal žádné pochybení soudu v otázce dokazování.

Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek městského soudu není stížen žádnou vadou, jež by měla za následek jeho nepřezkoumatelnost dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Stěžovatelka označila za další důvod kasační stížnosti vady dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. *vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.* Ve spojení s tímto kasačním důvodem stěžovatelka pouze uvedla, že žalovaná hodnotila důkaz letákem v rozporu s jeho skutečným obsahem. Z takto obecně vymezené námitky však nelze dovodit konkrétní pochybení správního orgánu. Stěžovatelka nemůže úspěšně namítat vady řízení před správními orgány, pokud sama konkrétně neuvede skutečnosti, které svědčí pro její tvrzení, resp. v čem spatřuje rozpor obsahu letáku se skutkovými zjištěními správních orgánů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Asz 18/2004 - 37). Navzdory tvrzení stěžovatelky Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že skutková zjištění obsažená v rozhodnutí inspektorátu ČOI i v rozhodnutí žalované odpovídají předmětnému reklamnímu letáku i protokolu o kontrole provedené v provozovně stěžovatelky.

Zbývající kasační námitky Nejvyšší správní soud přezkoumal dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Ve vztahu k porušení ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele stěžovatelka namítá, že jí není známo, na základě kterých ustanovení nemůže zahrnout cenu cestovního pojištění do ceny zájezdu, neboť, co bude součástí ceny zájezdu, je věcí dohody smluvních stran. Dále dle stěžovatelky není z letáku možné nabýt jednoznačného dojmu, že bez zaplacení cestovního pojištění nelze uzavřít smlouvu.

Nejvyšší správní soud odkazuje na ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, dle něhož *„nikdo nesmí klamat spotřebitele, zejména uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné, dvojsmyslné nebo přehnané údaje anebo zamlčet údaje o skutečných vlastnostech výrobků nebo služeb či úrovni nákupních podmínek.“*

Ze skutkového stavu věci vyplývá, že porušení ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele se stěžovatelka dle žalované měla dopustit tím, že klamala spotřebitele uvedením písemné informace v info-letáku LAST MOMENT, kde bylo „cestovní pojištění ČP“ (150 Kč/osoba/pobyt) označeno jako povinný příplatek k ceně zájezd. Je přitom třeba zdůraznit, že předmět sporu v právě posuzované věci je veden o to, zda stěžovatelka skutečně na letáku označila cestovní pojištění ČP jako povinný příplatek, ačkoliv tomu tak není. Právě za toto, tj. za neuvedení pravdivých údajů, jí byla dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele udělena pokuta. Stěžovatelka uvedla cestovní pojištění ČP jako povinný příplatek k ceně zájezdu, přičemž i ona následně připustila, tento příplatek ve skutečnosti povinný není a spotřebitel si může pro potřeby zájezdu sjednat cestovní pojištění i s jiným subjektem než se stěžovatelkou. Tímto jednáním se dopustila klamání spotřebitele, který si na základě informací v letáku utvořil nepravdivý závěr, že k ceně zájezdu musí připlatit i cestovní pojištění v proklamované výši. Tyto skutečnosti dostatečně zřetelně plynou jak z obou rozhodnutí správních orgánů, tak z rozhodnutí městského soudu. Stěžovatelce nebylo v rámci správního ani soudního řízení dáváno za vinu, že podmínila účast na zájezdu tím, že si spotřebitel musí k zájezdu připlatit i cestovní pojištění. Podle rozhodnutí inspektorátu ČOI jí bylo pouze vytýkáno, že cestovní pojištění uvedla jako povinný příplatek, i když to ve skutečnosti povinný příplatek nebyl. Argumentace kasační stížnosti se v tomto ohledu tedy mívá s podstatou sporu i s argumentací městského soudu.

Lze souhlasit se stěžovatelkou, že je věcí dohody smluvních stran, co vše bude součástí ceny zájezdu. Stěžovatelce však nebylo kladeno za vinu, že podmiňuje uzavření cestovní smlouvy sjednáním cestovního pojištění, ale pouze skutečnost, že cestovní pojištění ČP označila na letáku nepravdivě za povinný příplatek. Zdejší soud se také ztotožňuje se závěrem městského soudu, který konstatoval, že z obsahu letáku je zřejmé, že *zaplacení cestovního pojištění je nutným a nezbytným úkonem k tomu, aby spotřebitel mohl letecký zájezd absolvovat a že bez jeho zaplacení není možné cestovní smlouvu uzavřít.* Lze totiž dovést, že průměrný spotřebitel si právě pod vlivem této jednoznačné informace uvedené v letáku cestovní pojištění ČP sjedná, aniž by dále zjišťoval, zda je možné si sjednat jiné (a případně výhodnější) pojištění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2010, č. j. 1 As 101/2010 - 82). Ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele poskytuje ochranu právě postupem, který zvolila stěžovatelka, pokud na letáku uvedla nepravdivou informaci o povinném příplatku za cestovní pojištění ČP. Nejvyšší správní soud tedy neshledal důvodnou ani tuto kasační námitku.

V posuzovaném případě byla stěžovatelce udělena pokuta též za porušení ustanovení § 12 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, dle něhož je *prodávající povinen informovat v souladu s cenovými předpisy a přímo použitelným předpisem Evropských společenství spotřebitele o ceně prodávaných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit.*

pokračování

Podle ustanovení § 12 odst. 2 písm. a) téhož zákona *informace o ceně nebo okolnost, že informace je neúplná anebo chybí, nesmí zejména vzbuzovat zdání, že cena je nižší, než jaká je ve skutečnosti.*

Kasační stížností je ve vztahu k tomuto správnímu deliktu namítáno, že na základě informací uvedených v letáku není možné uzavřít cestovní smlouvu, takže se nemůže jednat o cenovou nabídku dle zákona o cenách. Dle stěžovatelky výkladem zákona nelze dovodit povinnost informovat spotřebitele o konečné ceně před jednáním o jejím poskytnutí. Navíc novelu zákona o cenách není dle stěžovatelky možné na danou věc aplikovat, jelikož by se jednalo o porušení zákazu retroaktivity.

Cenovým předpisem ve smyslu ustanovení § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je zákon o cenách. Dle § 13 odst. 2 tohoto zákona *prodávající je při prodeji spotřebního zboží konečnému spotřebiteli povinen označit je cenou platnou v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo je povinen zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, vývěsky nebo jiným přiměřeným způsobem.* Na základě ustanovení § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách ve znění novely zákona o cenách *prodávající je povinen při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám.*

Lze souhlasit se stěžovatelkou, že konkrétní povinnost prodejce poskytnout spotřebiteli při nabídce a prodeji zboží či služeb informaci o konečné nabídkové ceně, včetně všech poplatků a jiných příplatků, výslovně zakotvila až novela zákona o cenách, která v době jednání stěžovatelky nebyla ještě účinná. Nicméně je třeba podotknout, že novelou zákona o cenách zákonodárce pouze konkretizoval stávající obecnou zákonnou úpravu výslovným zakotvením požadavku, k němuž již dříve dospěla judikatura správních soudů. Ze skutečnosti, že k takovému odrazu judikatury v legislativě s jistým časovým odstupem dojde, přitom nelze bez dalšího dovozovat, že by tato judikatura byla v rozporu s původní (obecnější) právní úpravou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2010, č. j. 1 As 46/2010 - 79).

Namítala-li stěžovatelka, že v rozhodné době nebylo možné ze zákonných ustanovení dovodit její povinnost informovat spotřebitele o konečné ceně před jednáním o jejím poskytnutí, nelze s ní souhlasit. Stěžovatelce byla udělena pokuta za porušení ustanovení § 12 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, který již v době rozhodné pro posuzovanou věc platil ve znění *"informace o ceně nebo okolnost, že informace je neúplná anebo chybí, nesmí zejména vzbuzovat zdání, že cena je nižší, než jaká je ve skutečnosti"*. Již na základě citovaného ustanovení judikatura správních soudů dovodila požadavky později vtělené do zákona o cenách. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 12. 1. 2006, č. j. 3 As 37/2005 - 59, dovodil, že nelze *„spravedlivě požadovat po spotřebiteli, aby u každého výrobku či služby zkoumal, zda uvedená cena je již cenou konečnou, či zda je k ní zapotřebí připočítat DPH, a to v sazbě základní či snížené. V daném případě tedy žalovaná dospěla ke správnému závěru, že neuvedením konečné ceny, nýbrž ceny neobsahující DPH, byl porušen § 12 zákona o ochraně spotřebitele, ukládající prodejci informovat spotřebitele o ceně nabízených výrobků v souladu s cenovými předpisy.“* V posuzované věci se Nejvyšší správní soud též ztotožňuje se závěrem městského soudu uvedenými v rozsudku ze dne 2. 3. 2006, č. j. 11 Ca 203/2005 - 30, dle kterého *„musí jít při výkladu ustanovení § 12 zákona o ochraně spotřebitele o takové informace, které jsou zákazníkovi (spotřebiteli) přístupné okamžitě bez toho, že by byl zákazník nucen činit jakýkoliv úkon směřující ke zjištění ceny zcela konkrétního výrobku. Měl-li by být takový způsob poskytování informací o ceně výrobků sbledán v souladu s platnou právní úpravou, znamenalo by to zřejmý rozpor s účelem a smyslem právní úpravy, uvedené v příslušných ustanoveních zákona o ochraně spotřebitelů.“*

Městský soud v posuzované věci s ohledem na výše uvedené správně dovedl, že povinnost prodejce informovat spotřebitele o konečné ceně při nabídce a prodeji služeb, tj. i v reklamním letáku, zakotvoval již zákon o cenách ve znění platném pro posuzovanou věc. Nejvyšší správní soud se také ztotožňuje se závěrem žalované a městského soudu, dle něhož předmětný leták představoval porušení ustanovení § 12 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, neboť informace o ceně v něm uvedená vzbuzovala zdání, že cena je nižší, než jaká je ve skutečnosti. Stěžovatelka v horní části letáku uvedla cenu zájezdu destinace Tunisko, z Prahy dne 12. 10. 2008 (8 dní) Hammamet **** Le Hammamet PL ve výši 4 990 Kč. Uvedla však povinné příplatky až na konci předmětného letáku, přičemž ani nestanovila vztah mezi cenou zájezdu a uvedenými povinnými příplatky. Jak je zřejmé z výše uvedené zákonné úpravy a judikatury, pro spotřebitele musí být cena jednoznačně poznatelná bez toho, aby musel zjišťovat, jaké příplatky jsou povinné k danému zájezdu, jaká je jejich výše a jaká je tedy výsledná celková cena zájezdu. Bylo povinností stěžovatelky jako prodávajícího, aby uvedl cenu včetně všech povinných poplatků takovým způsobem, aby konečná cena zájezdu byla spotřebitelům zřejmá okamžitě bez jakýchkoliv početních úkonů z jejich strany. Spotřebitel poznámku o povinných příplatcích na konci letáku v mnoha případech vůbec nemusel zaregistrovat, případně by byl nucen provádět další výpočty, kterými by se teprve dobral konečné ceny zájezdu. Některé z těchto položek je přitom nezbytně nutné uhradit, neboť bez jejich uhrazení se zájezdu nelze zúčastnit. Nejedná se tak o žádný nadstandard, u něž by se zákazník mohl rozhodnout, zda si jej zaplatí, či ne. Zároveň je výše těchto položek dopředu vyčíslitelná (to zřejmě neplatí pro palivový příplatek, pro ostatní příplatky však ano). Není tak důvod k tomu, aby uvedené položky byly uváděny odděleně od ceny zájezdu, tedy v rozporu se závěry výše citované judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2010, č. j. 1 As 101/2010 - 82). Zdejší soud se s ohledem na výše uvedené ztotožňuje se závěry městského soudu, že stěžovatelka porušila ustanovení § 12 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Kasační námitky ve vztahu k tomuto jednání nejsou dle Nejvyššího správního soudu důvodné.

Dle stěžovatelky je normy veřejného a soukromého práva třeba posuzovat ve vzájemné souvislosti. Nelze tedy oddělit posuzování předmětné záležitosti pouze z hlediska veřejnoprávních norem nebo pouze norem soukromoprávních. Nejvyšší správní soud se k obdobně uplatněné námitce totožné stěžovatelky za shodný delikt vyjádřil rozsudkem ze dne 18. 11. 2011, č. j. 2 As 119/2011 - 72, kde mimo jiné dovedl, že „*jakkoliv je třeba stěžovateli v obecné rovině přisvědčit v tom, že soukromé a veřejné právo nepředstavují dva od sebe oddělené a neproniknutelné světy, současně platí, že ustanovení občanského zákoníku, jichž se stěžovatel dovolává, nejsou obsahově rozporná. Jestliže totiž ustanovení § 852a a násl. občanského zákoníku obsahují náležitosti cestovní smlouvy a další pravidla pro postup podle ní; zakotvuje ustanovení § 12 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele náležitosti informace o ceně služby (zde: zájezdu), a to tak, že tato informace musí být úplná a zejména nesmí vzbuzovat zdání, že cena je nižší, než jaká je ve skutečnosti. Jestliže tedy citovaná ustanovení občanského zákoníku upravují náležitosti cestovní smlouvy, vztahuje se zákon na ochranu spotřebitele i na fázi před jejím uzavřením, tzn. stanoví informační povinnosti pro poskytovatele příslušné služby.*“

Nejvyšší správní soud k tomuto dále uvádí, že z takto obecně uplatněné námitky není bez pochybností seznatelné, čeho se touto námitkou konkrétně domáhá. Kasační stížnost pouze rekapituluje skutečnosti, které již dovedl městský soud napadeným rozsudkem, kde mimo jiné konstatoval: „*Soukromoprávní charakter nabízené a poskytované služby totiž nezabývá žalobce povinností uložených mu veřejnoprávní normou, v tomto případě zákonem o ochraně spotřebitele. Navíc žalobcem učiněná nabídka v předmětném letáku předcházela vzniku soukromoprávního vztahu.*“ Z uvedeného je zřejmé, že městský soud k otázce soukromoprávního a veřejnoprávního charakteru jednání stěžovatelky vyjádřil dostatečným způsobem. Nejvyšší správní soud posoudil tuto kasační námitku též jako nedůvodnou.

pokračování

Ve vztahu ke kasační námitce, že se žalovaná měla zabývat rozlišením charakteru nabídky v letáku a jednání o uzavření cestovní smlouvy je nutno zdůraznit, že se jedná o novou námitku, kterou stěžovatelka v řízení před městským soudem nevznesla. Takovou námitku je třeba hodnotit jako *novum* dle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., v důsledku se tedy jedná o námitku nepřipustnou (shodně viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155).

VI. Závěr a náklady řízení

Kasační námitky uplatněné stěžovatelkou nebyly Nejvyšším správním soudem shledány důvodnými. Při přezkumu nebyly zjištěny důvody ke zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost byla proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s., větou poslední, zamítnuta.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení d § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Toto právo by svědčilo žalované, protože však žalovaná žádné náklady neuplatňovala a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by jí vznikly a jež by překročily náklady její běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2013

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu